

Latweeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 13.

Trefchdeena, 31. Merz (12. April).

1871.

Latweeschu Awises libds ar saweem vecikumem mafsa par gaddu 70 kap. fudr.

Zelgawa pefuhtoht 1 rubl. f.

Zittee assuhhoht läppa: 70 kap., effpedizija: 19½ kap., vatas nauda: 10½ kap.) kohva 1 rubl. f.
Joasylese: **Zelgawa awisu namma pei Janischewski, Mihga pei Daniel Minns, teatera un wehwera eelas suhri un pei Dr. Buchholz, leelä Aleksander celä Nr. 18. Wissi mahzitoji, floblmeisteri, vagasta walditaji, frihveri un zitti tautas draugi teek lugti, loi laffiteejem apghada apstellefchanu. — Nevasteera adresse: Pastor Safranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.**

Rahdita: Wisjaunakabs finnas. Daschadas finnas. Saimneks un dabsneeks. Breesau ritus brisdis. Krusts meschä. Iprohweits un weegli isdarrams padobms pret wehdero kohvi ic. Reito seimassvehbi dahwana. Meera dseešma. Rahos wahros tur, tur waisaga. Labbitas un viesku turgus. Naudas turgus. Sluddinashanas.

dam fungam tas nau nekas no jauna. No waldibas puſſes irr eeželts par wehl usfizzigo tautas gwardu pulku komandantu Saifet, tas nu gan rāhdahs drihs bahrgs, drihs mihiſigs, irr atwehlejis nemeernekeem dauds minnu peepraſſifchanu, bet nelihds neko. Dumpineeki redsedami, ka Parisi winnu warrā ſtahw, grīb tahlahk ſawas galwas pazelt un parahdīt, ka winni ween warr nospreet par wiffi Franzijas ſemmi. Osirdehs gan, waj nu walda nefanems wiffus ſpehkus un ne-ees ar warru wirſū.

Bruhſchu walsts naudu eenahkſchanas un isdohſchanas iſg. gaddā, ka aprehkinumi israhda, irr tik brangi kohptas un walditas, ka wiſſ tas nupat beigtais, briesmigais un dāhrgais karſch nau ſpehjis it nekahdu rohbu zirſt. No eenahkſchahm naudahm irr wiſſas karra waijadſibas apgahdatas un tomehr wehl atlikkuschī 6 miljoni dahlderu. Saprohtams tas irr dauds mas zaur to, ka karſch nedabuja plohsites paſchu ſemmē un andeles dſihwe. Franzijā apklusdama, jo labbi weizahs pa Wahzjemmi, bet tas ween nebuhtu lihdſejis, ja wiſſa darba weſchana un darba auglu mainiſchana nestahwetu us ihſti ſipreem pamatteem.

Frantscheem zellahs jaunas libbeles zaur to, ka Alſihi ſemmē dumpis zellahs arweenu jo leelahks. Weens no turrenes warrenajeem Sidi Mokroni ſaloffijis kahdus 40 tubkſt. karra wihru un rauga nokrattiht wiſſi Franzſchu waldibu.

Sweedru kehninene Luise mirruſi 30. (18.) Merz.
Bij 43 gaddus wezza.

Italijas waldiba mannidama, ka wezzais Garibaldi, kas taggad miht us Raprera fallas, atkal jau fahk pohſtees, ka warr eet us Parigi un tur dumpinekeem par waddoni buht, leek fallu ſtipri apſargaht, ka wezzis nefahk atkal kleijoht un lehrumu tik iſzelt.

Napoleons taggad miht Englante; kudis to, kur til rāhdotees, fwezinajoht or leelu gohdibū, effoh arri bijis apmekleht Englantes kehnineni. S.

No eekſhemmehm.

Preeſch Baltijas gubernahm, ka Nord. Pr. finno, iſnahzis jauns likums, kas atwehl arri wiſſem zitteem grunteekeem, tāpat ka lihdschinnigahm muſchahm, fud-

Daschadas finnas.

No ahrſemnehm.

No Parishes tohp finnohts 1. April, ka dumpineeki tohp arween ſpehzigaki un jabihſtahs. ka ihsā laikā waldibas armijas dabuhs ſautees pret nemeernekeem, kas jau tik drohſchi, ka no tam ween runna, ka tik warretu iſkaiſht ſafauktu tautas ſapulzi Versallā. No abbahm puſſehm laidis tohp kerſiti, wahdſinati un ihsī noteefati. Dumpineeku generalis us Monnatr kalna, Ganier, (bij agrahk prastis ſaldats) laidis ſamejeem us rāhtusi 20. Merz ſchahdu finnu: „Schodeen nekas no jauna, nekts bij meeriga, pulkſten 10. noschahwahm weenu waktmeifteri, 12. weenu gwardu, pulkſt. 7. no rihta ſchandarru.” Tah-

mallas buhwetees. (Leekahs fa schi atwehleschana nesih-mejahs wis wehl us uhdens fudmallahm). Tapat Wiss-augstaki irr nospreests, fa Widsemmes muichneeziba preelsch saweem amateem warr zelt arri zittus wihrus, fa tik ween muischneekus, ja tik spelsj ispildiht ko likumi peprassa. Landagds dallibu nems arri zittu kahrtu laudis, fas tik muischas par dsimtahm turr.

Balt. domehnu waldiba darra sinnamn, fa 3. un 7. April nahk us issohlišchanu: Widsemme, Zehfu aprinkli Kohsesmuissa us 24 gaddeem; Kursimme, Kuldig. apr. Kumbermuissa us 12 gaddeem.

"Rig. St." stahsta, fa zaur dascheem ralshanas dar-beem, kas Nihgas pilsehta dastla notikuschi, gaismā nah-kushas no 20 lihs 30 pehdu dīlluma missaras peemin-nas sihmes no zilvelu dīshwes, kas israhda, par kahdu gabbalu taggadejs pilsehts zehlos. Weetahm, fur tag-gad stohw stalti nammi irr bijuschi purvi un strauti. — Nihgas zittadelle taps schinnis deenās pilsehtam atwehle-ta, kas tad liis novajadsigahs stanstes un buhwes nihzinaht, fa pilsehta chkas un andeles zelsch tur warr tai-sites.

No Leel-Swehtes. It negaidihts ujnahza mums uakli no 16—17. Merz tahds puttenis, kas wissas dur-wis ta aissputtinaja, fa no rihta peetikla leelu leela pu-hlina tahs atschuhrejoh. — Arri pee akfahm bij deewsgan lo nomchitez, kamchi warreja dabuht uhdenei preefsch jew un lohpineem. — Kuppeni pee fehtahm irr tahdi, kahdus sen seemas ne-essam peedishwojuschhi. Sneedi tauu sihngschamu! — Nabaga zella wihrineem nakti bijusti deewsgan gruhta; bet jo gruhtaka teem sirga lohpineem, kurreem wajadseja ar siheggapkehyuschohs rattus wilkt zaur dīl-leem kuppeneem. — Lautini stahstija, fa fur braukuschi tur pakkala palizzis fa grahwis no winnu peshdahm, — Ko nu darrihs tee zihrujuschi, kihwites un strasdini?! — Muhsu agra pawaffara jausma tohs buhs laikam smaggi peewihluze? — Bezzj laudis stahsta preezadamees: ja seemā leeli siuega kuppeni, tad ruddeni leelas labbibas kaudses. — Lai jau arri ta!

Chr. Seewaldt.

No Leepajas pusses. No wissahm pufschm schai pahrlaistai seemai labba flawa atskann, bet it ihpaschi winna no muhsu pilsehta apgabaleem leelu pateizibu pel-nijsse. Pirna kahrtā tahda seomo irr schē jo wairahk wajadsga, ne fa zittur, drumas semmuma deht, fur seemas sehju drihs ween pluhdi, pahrleegigs flapjums, is-fuschana brihde, bet nu plikfals esflehdja to sawā fargeschana. Ohtrā kahrtā irr schē laudihm ta leelaka pelna zaur malkas andeli. Un schō seemu stahweja schē leelaa krohna meschi ar Leepaju zaur tihru ledlu ween saweenoti. Zaur jauuu krohna meschawaldischamu arri malkas andele zittadi wehrtusees. Krohnis gribbedams meschus no is-beigschanaahs us nahkameem laikeem issargahz un tomehr kahrtā gaddu wairahk pahrdoht, winnus pehz schlaklahm (zirtumeem) leek iszirst, un newis pamihschu pa affihm un

gabbaleem, fa tas papreelschu notikka; irr aprehkinahs, fa tahda iżirsta schlakka eelsch simts gaddeem par tahdu pat meschu, fa bijis, warr pa-augt. Katru ruddeni schē leelu malkas uhtrupi noturr. Sanahk no wissahm mal-lahm virzejj ar saweem naudas matkeem, Bahzeesch, Schihdi, Latweesch. No pehdejeem esfahkumā rettais, tik kas bij labbi ismānnigs un turrigs usdriħkstejahs soh-liht un kas kahdu schlakku nospirk, nau noschehlojis, jo dabujis oħtru naudu flaht par fawu zisħchanas un weħcha-nas darbu wehl ihpaşchi atrehkinadams. Virmais gads bij par mahzibū, fa oħra jadarra. Ko weens neħpej, to padarra desmits. Sahedrojabs wairahk kohpā un warreja dascham leelam naudineekam it smukki pretti soh-liht schlakku nospirkdam. Tahdeem schlakkas virzejem sawadas restes. Winnem weħleħts sawā schlakkā strah-dahb zauri seemu un wassar, warr garrumu taifit mal-fai pehz wajadfibas un patifschanas, paſcheem sihmes alħmaris ar fawu wahrdū, nau nekahdu karwietu apsħi-me-schanas deht zaur mesħakungu jeb isweschamu us stahpel plazzi u. t. j. pr. Bet wehl japeeminn, fa dascheem schi seema paliks fewiħschli ne-ajmirstama zaur kahdahm isbai-lehm, fa peedishwojuschhi. Ta kahdam fainneekam krib-toħsch kohls nositta diwus brangus siġġus, zittā weetā pasutta kahdu fainneeku ar braħli, zittam kafpu, weena kafpone pawiżżeem tilkusi nosista. Zitteem aħkal sawadas isbaili bijusħas. Schoseem brauza arri pahr juhru us Leepaju maktigi pa leddus zeku, kas tikkie eebrauktis no mallas pa weffelu wersti atstatti un wehl taħlaħl. Us schō zeku kahdeem 8 batlu weddejsem gaddijahs peepeschhi nahwei ażżej skattiees; braukdam ierauga azzumirkli więggarram eelsch leddus sprahgu roħnamees un leddus schirrāhs no mallas nohxt us juhras pufi. Tas notizzis tik ahtri, fa tai paſča azzumirkli nau waits speċiħuschi pahr to starpu tiki pahri. Nu gahxt ahtri balkus no rag-ħuġm semmē un skreet kahdas 2—3 werstes tukħschā at-pakkat. Te par Deewa laimi atroħd to starpu arween jo schauru, liħds raddu ġeess weeta, fur warrejuschhi wehl fa-wus siġġus pahrlezzinah; bet pehz weenas minutes buhtu pa febbu bijis no juhrs riħxlej isbeħgt. To deenu bij semmies weħijsch, kas leddu no mallas riqu nohxt. — Sa-peeminn arri kahds behdigħi notikkums, kas schē kahdā pa-gastā 25. Februari gaddijahs, fur weenam fainneekam fadegga wissi stakki, schkuhi or wissi ehdamo un riha ar dasħdaħħadeem mahju un lauku riħkeem. Skahdi war-roħt it mas pee 2000 rubl. reħfinaht. Mahju wihrischki ne-efsoħt ugħġneji żekkoties bijuschi mahjās, bes ween kahds skroħders, bes kura droħschidħibas kahdi 30 goħwes loħpi buhtu aħtrumā par pelna tħchuppu palikkuschi. Un schi ugguns zeblu fees — waj nau par to janoskum? — zaur kahdu klijataju seħnu, kas us stakkeem pa seemu fletħpees. Deenahm tur gullejjs un naħtihm għażijs few tħschħani sa-għażżees, ta, fa-neweens nau to manniżi. Seħnam is-kritti nafis seenā, to gribbedams atraħt paneħmis fawu

schwela schaktesi, eedohmajees to naši ar ugguni mokleht, bet schweli welkoht wissa schaktele aisdeggahs, ugguns pee rohkahm, jaſweesch schwelis nohſt — ſeena un leefmas pahnemmi ahtri ween wiffu ſennu, ta ka pats nau ne iſ-behgt ſpehjis, zitteem waijadſejis wiſau eespruhduſchu ar bohsaku iſraut. Kahdā lihdumā ſchis ſehns par tahdu mescheni pa-audſis? Ak! Zittur ne, ka arri ſtarp ta no-fankeem kriſteem laudihm. Waj buhtu ſchis ſehns tahds valizzis labbu preefſchim papilnam redſedams, jeb waj nau jadohma, ka daschas wirknes behrnu un arri pa-augufchu weetahm wehi atrohnam, kas ſchim blaſku ſtab-dami un kurds deedeleſhana un ſahdſiba ſipri eſtañnojuſees? Tahdas un wehl jo niknakas ſibmes parahdahs beſi ween katra pagasta, kur par ſkohlahm pilnigi negahda, kur ſkohlmeiſtereem ſwirbuſla tifſchanu atmett, kur retti wezzaki tik irr, kas par ſawu behrnu vrakta opgaifmoſchanu neschehlo ko tehreht, bet zaur dſerſchanu to iſpliſte, ko Deewiſ nowel peo mallas atlift un taupiht preefſch launahym denahm, preefſch behrnu ſkohloſhanas; kur pagasta waldbai maſ ruhp, ka katriſ aug jeb audſe u.t.j. pr. Pagasta gohds un laime nekad nenahk bes gudribas un titlibas un ſchihs atkal nenahk bes grunitgi ſohytas ſkoh-las buhſchanas.

Kahds tautas draugs.

No Kurſemmes deenwiddus wakkara puſſes. Us muhſu taggadeju rekrufchu nodohſchanas wiſi luſkojoht, kur zaur lohſefchanu iſſchklir, kam ja-eet ſaldatu deeneſta, irr jaſafka: valdeewiſ Deewam pa ſcho likkunu; jozik bresmiga ta wezza mohde irr, kur ar kerschanu rekrufhus fanem, to mehs pee muhſu zeeminu Leischeem nu-pat dabujahm atſiht. Dasch laſſitais eefaukſees: Waj tad Kaunas gubernijā nau tahds pat Keiſara likkums, ka ar lohſefchanu rekrufchi nodohdam? Utbildu: effoht gan, bet draudſchu waldineki irr iſluhgufſees, lai winneem laiſ pebz wezzas mohdes, rekrufhus bes lohſefchanas no-dohz; jo winni zittadi newarohht tohs puſchus ſawahkt... Te redſams,zik zilweks pee wezza eeradduma, kautſchu tas arri buhtu ſliks, peckerrahs.

Bet gribbeju teikt, kas notiſis. Kahdā Kurſemmes muſchā naſtſlaikā opſtohi kahdi 40 Leischi ar nuhjahm un ſiſleem kalpu ehrbehrgi, (kas muſchā ne wiſ tuwu) jo tee ſinnajuschi, ka weens no wiſau puſſes puſcheem tur effoht eekſchā. Par nelaimi ſhee muſchū kalpi ar-odduschees pilna groudā, tayehz ka to paſchu deen iſeijoht tee us zittu qaddu deeneſtu ſaderredami edſebruschees. Tas Leischi viſiſis — ka ſalka — bijis gan tur. Tad nu ſahlukees ſtarp ſheeem kalpeem, kas arri ſawas ſeewas valiſhga nehmufchi, un Leischeem ſibwa kautſchanahs, kas ar to heidsahs, ka weenam muſchias kalpam dilbjia kauls valtreeteks, ohtram galwa ſadansla un weens Leitis iſhi pebz tam, ohtris kahdas deenas febbahk ſawas mahjās ſawu garru iſlaida. Leischi bij bes kahdas teefas ſinnas ſchē fabuntojuſchees, un ſinnams arri nebijuschi ar tukſcham galwahm. Zitta weetā paſchōs Leischiſ arridſan

ſhogadd puſſis, ko gribbejuſchi par rekruti no doht, wi-enam kehrejam ar dunzi lungi iſgahjis. Neſen runnaju arridſan ar kabdu Schihdu, ko duſſuls mohzija. Waizaju, no kam ſchō liggu dabujis. Alteiza man, ka no tam da-bujis, ka ziftahrt effoht pret 10 wiſrem ſiſnijees un teem galla tatschu iſſpruzzis; jo tee gribbejuſchi to preefſch ſaldatu deeneſta guhſtiht. Redſ, kahds pohts no kerſchanas mohdes zellahs! Bik meerigi, gohdigi un tafnigi turprettim eet pee lohſefchanas!...

Wehl zittahds gaddijums: Pee kahda meschfarga pee-miht Schihdi, kas ſchindelus taisa. Winnu meiſters (arri Schihds) apſohlijes weenu no ſameem ſtrahdnekeem tai Schihdu draudsei, pee ſurras dorba ſchihdelis peederr, par vrahwu makſu, no doht, prohti tabdā wiſe: lai winni, tee kehreji, puſnake laikā atnahkoht, wiſch teem durris atdarrijis, tohs celaidiſhoht un teem to waijadſig oerahdifſhoht. Kehreju Schihdi to mehr drohſchibas dehl bij panemuschi no viſehta waktmeiſteri lihdſ. Bet ſchis jouni wihrs ſawā amata buhdams — kautſchu gan rakstu pee pagasta teefas iſrohdamu lihdſ neſſees — nebij te ne pee weena teefas lohzeleka meldejees, bet us Schihdu peerunnaſchanu teefcham us meschfarga mahju gahjis; jo winni lohms teem jan bij ſimome. Tomehr iſnabza fa-wadi. — Meschfargs ar ſawu ſaimi no ſchih ſleetas neko neſinuadami, zaur to naſtetrolksui, kas jan papreefſch tumſchā iſtabā ſazchlaſh ſahrbedeti, zittadi jan nedoh-maja ka: laupitaji effoht iſbrukluſchi un rikti — pee ugguns gaſchuma it neveenu ſowas walbiſhanas jeb treſas lohzeleki nerededami, ſakda ſwefch ſaunkungu lihdſ ar ſweſcheem Schihdeem faktā appaſch waktes. lihdſ ſefai ſinu valr ſcho leetu no laidihſ. Tapat namma tehwē noteiz, ja kahds ſchindelu Schihds waktmeiſters, lai win-nu meiſters ſarga ſawas laudis, ka ne-iſſprukh. — Ža-peeminn wehl weena leeta, kas meschfargu opſtiprinoja tannis dohniās, ka ſwefchais Wahzrets effoht iſgehrbees ſtukanneks.. Meschfarga tehwē pecehlees, waiza no ſurras teefas effoht ſwefchais minſterjals. Schis pateiz no tahs un tohs. „Ah, tad ſau nan wiſ teefas,” iſſauz wezzais, „es ſchih ſteefas abbuſ waktmeiſterus labbi paſhkuſtu.” — Tad wehi ſchindelu taſſitaju meiſters, kas to Juhaſa lohni gribbeju ſelvitees, pats pamukla, bihdamees ſawu zittu beedru atrebiſhanas — arridſan ſarga-jams rekrutis iſſprukla. — Waktmeiſters pee pagasta teefas iſrabdiſahs gan, ka nebij nekahds ſtukanneks, bet ko lihdſ? — par wehlu!

Behterburga 19. Merz. Par teizamu un drandſigu iſbeigſchanu tohs ſtrihdes ar Turku dehl melnachs juhras Keiſars ar gohda parahdiſhanahm apdahwinajis firſtu Gorifchakow, baronu Brunnov un generali Ignatjew.

Kronſtadt ſchō waffar laps gattans janis domſ-kuggis, ko Keiſars ſieb buhweht preefſch ſameem juhras zelleem. Lihdſ ſchim well ne-effoht tahds jaufs darba gabbals redſehts. Kuggis buhs 312 pehdas garsch,

42 p. plats, eet 18 pehdu dīstti uhdens, irr taifits no ohsola un magoni kohka. Enkurs tohp zaur damfa spehku zillahts. 6 leelee gabbali irr usspraufti wirfs.

No Don uppes puffes raksta, ka tee breefmigee putteni, kas aisswinnā mehnēsi tur vlohsijuschees ka daschu deen flaidri tumſch mettees, stepju firgi barreem sveegdami kraidijschi paglahbinu mēkledami, dauds ekku tā aissnig-guschas, ka zilweki pohtā gahjuschi, wahrnu pulki skreh-juschi istabas.

Taganrog pilsehta pee Asowas juhras tai leelā fneega puttenu laikā no 25. lihds 28. Janwar ſch. g. gaddiees kahdam wihrischlam us sinnamu aklu pehz uhdens no-eet. — Eijoht winsch rikto zellinu posaude un pawiffam apmaldahs newarredams waitahk nelo redscht, ka wisap-kahrt fneega puttenus.

Drechā deenā, pehz wirna nosufchanas no mahjahm, kahdas 70 werstes no minnetta pilsehta, obtrā pus juhras, reisotaji to paſchu netahlu no Sasalnik-flobodas lihds ar wirna uhdens nestawahni ujet, un effoht kahjas wehl arweenu us eefchanu zillajis, lai gon fohti us preekschu wairs nefpehjis tikt. — Tizzis tuhdal minnetā flobodā nowests. — Drechbes bijuschas ar meesu kohpā fassalluschas un tik irr eefpehjams bijis zaur atmeekschleßhanu nodabuht.

Pehz paſcha knappas iſteiſchanas un wehleſchanahs effoht atpakkat us Taganrog nowests un daktera finnaſchanai nodohts. — Waj pee dīshwibas palizzis rakſtitajam nau sinnams. — Lai Deens farga katu, tahdā negaifa laikā.

A. Up..ht.

Riht-Siberijas generalgubernators Korsakow irr 16. Merz mirris. Schis wihrs 20 gaddu laikā dabujis braukt ar pasturjeem 400 tuhſt. werstes, tas istaifa katu deen pee 8 juhdsehm un tā zaurus 20 gaddus. Tur jau arri ja paleek flimmam.

S.

Saimneeks un Dahrsueeks.

II.

Saimn.: Winnureis nepeetikkju juhs wehl fe waizah: Preeksch 2 gad. eefehju kahdas ahbolu fehlinas, kas bija no aplam fmekligeem un labbeem ahboleem krahtas un no kurrahm man taggad jau masa vienkla refnumā fmukki kohzini usauguschi; tadehk fakkat man, waj tee bes pohtefchanas usaugs ta patte un labba sorte?

Dahrs.: Nedohmaju wis! — Buhtu leela fkahde ja tahdi kohzini nepohteti warrbuht tikkai pehz 14—16 gad. fahku auglus doht un ja tad augli buhtu newehita sorte; tadehk drohſchaki darriseet kohzinus Aprila m. uspohtedami, tad ihsti finnaſeet, kahdu sorti usſlikſeet, tahda atri pa-augs un us augleem arri til ilgi negaidiseet, ka pee ne-pohteta kohka. Ja kahdu starp faiveem kohzineem redsat, kas ar ihſakeem un refneem farreem un bes nekahdeem ehrlſchleem audſis, tad tahdu gan warrat bes pohtefchanas

audſeht, un ja ahtraki no ta gribbat auglus fagaadiht, tad nogreeschat tam kahdu farrinu un uspohtejat to, waj nu us to paſchu jeb zittu zelmu.

Saimn.: Bet muhſham neſajehgſchu kapehz no tahaſ labba ſortes graudina newarretu bes pohtefchanas kohks uſaught, kas tahaſus pat auglus dohd ka tas, no kurra grandinsch nemts?

Dahrs.: Tas kohti lehti ſajehdsams, kad zik nezik dabbas darbus eewehrojam. Maſſ irs tas graudinsch no kurra ir leelako kohku uſaudſejam; bet wehl jo maſi un ſmalki irs tee ſeedu vihſchti, no kurreem ſehkina rohdahs. To jau gan sinnam, jo maſſ jeb wahjſch kahds ſtabds jeb dīſhwneeks, jo ahtraki tas no leelakeem un ſtiprakeem tohp uſwarrehts, apmahkts, jeb pawiffam apſpeests; zaur ko tad drihs — ihpaſchi vee ſtabdeem — wahjaſ ſtipra dabbu peenemm. Ar kohka ſehklinu tas tāpat. Maija m. wiſſur un wiſſadas ahbeles reiſe ſeed, gaifs irs ar wiſſadeem ſeedu vihſchleem vilns, tā ka tawa wiſlabbaka abbelite dauds tahaſ ſeedu vihſchluſ ſawā ſeedu kambariti uſnem, ko wehjſch no wiſſu ſliktakahs meſcha-abbelites, jeb zittahm ſliktakahm ſortehm atdiſinne. Bittehm un taurineem kohku ſeedōs lohſchua, peelihp vee kahjinahm un ſpalwinahm tahdi ſeedu-puttekl, turrus tee tahli aijneſs jeb atneſs un ar teem ſweschus ſeedus ſajauz. Tāpat ka behrnam drihs netikkumi un launums peelihp un to bes fargafchanas un mahzibas, jau par labbu zilweki neuſaudſesi, tā tad ir ſeedini retti, retti par labbakeem, bet ahtrahk paleek par ſliktakeem. Daschureis arri ſeedu-laikā gaddahs nafts-falnas, leelas wehtras, leetus jeb zits kahds ſeedem neidewigs gaifs, ihſas jeb aukſtas waſfaras deht auglis un ſehkla vilnigi neisang un tā tad ſawu wezzaku labbu dabbu ahtri ſaude. — Schim launumam mehe prohtam vilnigi ar pohtefchanu pretti ſtabweht, un tikkai us ſcho ſekku auglu-kohkus waddidami par labbahm ſortehm uſtureht un paſargah.

S. K.

Breeſmu vilus brihdis.

Iſgahjuschi waſfar gaddiees Parise ſchahds breef-migs, bet poateſijs notikkums. Kahdu riht weens fungs gahja pa leelu eelu, kas us pilſehta wahrteem wedd; jo darrifchanu labbad winnam wajadſeja no pilſehta laukā. Gedams winsch uſmett azzis us kahdu bahrſdas dſinnejah ſchilti. Te winnam eekriht prahṭā, ka pirms buhtu jaleek nodſiht ataugusi bahrſda un tad ja-eet tahlahk. Pee bahrſdas dſinnejah eegahjiſ, winsch noſehdahs us krehſla un til gaidija, kad „barbeeris“ fahku plaut. Bahrdas dſinnejahs bij leels, plezzigs tehwinsch, kas labbali vee arklia waj vee kalleja ahmura buhtu derrejis, neka vee puignascha. Turklabt winsch wehl gluschi bailigi iſſkattijahs: if dīſleem dohbumeem ſchkeeleja negehligi zaur peeri diwi ſall-ganas azzis, ap dſelteni-pelleko gihmi karrajahs beſi, pin-kaini matti, un wiina ſeiju uſſkattoht bij jadohma, ka

wiensch nau kreetus zilweks. Bet tas sweschais kungs par to neko neistaifia un neliikahs ne mannoht; jo tähda leelä pilsehtä, fa Parise, dabuhn redseht decwsgan nejauku, reebigu zilweku, ta ka pehzahl ar winneem gluschi aprohd un us winnu isskattu nebuht nerauga; — tur irr zittas lectas, no kam pateeñ jaſargahs un jaraugeahs, fa flagsdös neteek, — fa arri ſchoreis notifka. Kad bahrſdas dſinnejs tam kungam baltu autu preefch fruhthim bij aiffenjies, tad ſchis ta newiſchbus minna negehligu gihmi uſſkattija; winnam palifka ehrnigi ap dubſchu un wiensch wehlejahs, kad tik buhtu drihs gattaws un warretu probjam tapt. Kungam bahrſdu ar ſeepheim cepinſeldams, bahrſdas dſinnejs pulka un pahrwarri ahti runnaja. Laj gan wiſch to fungu it nebuht nepafinna, tad tomehr fazzija, fa winnu ſtipri ween eſſot gaidijis. Stahſdamis, fa wiſſu dabujoht ſinnah, faſ Parise jauns no-tekoht, wiſch us funga fazzija: „Waj Juhs arri jau ſinneet, fa iſgahjuſchu naſt Luwr pils^{*)} nodeggufi?“ — „Tas newarr buht teſfa!“ atteiza kungs. — „Bet kad es Jums faktu; — nau neimai warrejuſchi ugguni ſawaldiht,“ bahrſdas dſinnejs iſſkaidrodams fazzija. — „Es to ne-warru tizzeht; jo no tam ne puſchylehſta wahrdina wehl ne-efmu dſirdejies.“ kungs brihnodamees atteiza. — „Tad Juhs laikam arri ne-efſat dſirdejuſchi, fa uppe (pr. Schn. uppe) pahrpluhduſi un fa muhſu leclais gohdibas namſ taggad ſtabw uhdens!“

Taggad nu kungs pilnigi nomanniha, fa ar bahrſdas dſinneju wairs nau labbi: fa tam trakams prahu janu; wiſch nu ſkaidri redſeja, fa tas tehwiaſch ahrprahligs un tapehz ta aplami rumaja. Nu ſweschais atſinna, fa ar ahrprahligo bahrſdas dſinneju nau ſmeekla ſleeta, un tik dohmaja, us kahdu wiſſi bes breefmahm warretu prob'm kluht. Jo wiſch labbi ſinnaja, fa ar ahrprahligeem zilwekeem prahigi un drohſchi ja-apeetahs; zittadi winni ſawā dullumā decwſin kahdus breefmigus darbus padarra un wiſwairahk tahdeem wiſſu eet, faſ pret winneem bailigi rahdahs. Ta tad nu tas kungs fehdeja us krehſla ar eeſeepetu gihmi un autu preefch fruhthim, un nedrihſteja gandrihs ne pakustetees, jo zauf to ahrprahligo buhtu wehl warresis aiffaitinah. Trakajs nu iſnehma no fastites pužnaſi, wilka to aſſinadams pahr ſikſnu un pee tam to nabaga ſehdetaju ar tähdahm negehligahm azzihm uſſkattija, fa tik tee meschä auguſchi zilweku ehdaji us Antillu fallahm ſawu laupijumu uſſkattitu. Taggad ſwefcho negantigas bailes pahrnehma, fa nebuht nebij brihw rahdigt. Winnam nahzahs gruhti, ſchihs bailes apſlehtu: — us peeres iſſittahs ſweedri! — jo fo gan dohmajeit,

^{*)} Luwr pils irr wezzu wezza Franzijas waldineku pils Parise. Winnam ſawas leelikigas, ſlunigas un dabrgas buhwes, ta leela grahmata krahjuma (bibliotekas) un io yulka ſlunites leelu labbad gandrihs wiſſa paſaule irr ſtaudſinata. Gefabkohi winna irr uſbulweta Lehnina Wihlleya Augusta waldſchanas laika, 1214. gadda, bet vebz tam daudſteiſ pahrbuweig un iſgrefuota. Beidsamajä laika Franzijas waldineki tur wairs nemahjoja, bet Tülikhn pilm, faſ ar Luwr pils zauf krahjum gangi ſafeenahs.

ar trakku zilweku weenam paſcham kohpā buht, — un kad ſchim wehl affa leeta rohkä! Wiſch nu dohmaja us behgeſchanu, bet arri apzerreja, fa kad augſchä lehſtu un krehſlu ſee mallas ſweedis, pa durwihm laukä dohlohs, tad ahrprahligo warrebuht ta aiffaitinatu, fa tas winnam pakal meſtohs un ar to pužnasi rohkä wehl grehka dorbu padarritu. Tomehr ilga laika wairs nebij apdohmatees, jo ahrprahligais bahrſdas dſinnejs ar naſcha ſlihpeschamu bij tuhlin gattows; — laj tad nu eet fa eedams, tas kungs abtrumös apnehmahs mult. Tee paſchulaik fa wiſch — no baiſchm tiſpat fa pužmirris — gribbeja augſcham lehſt un ſkreet, tas trakajs us to naſchu kafiti rahdidas ſazija: „Tee irr tihri jauni pužnashi, fo man tik ſchoriht tas Kaufmannis N. N. atſuhiſja. Tee naſchi irr diſti affi; es ſcho luhdak pats pee ſewis iſprahwefchu. Juhs redſeſeet, fa wiſch brangi pužzehs.“ Schöhe beidsamohs wahrdus runnajam, tas ahrprahligais noſtahjahs ar muguru pret ſeenu un wilka to us mattu aſſu pužnasha geſſi ta ſew pahrt rihkli, fa galwa gandrihs no rumpja noſtritta.

No ſchauſchalahm pahnemts, tas ſweschais kungs kritta tam nelaimigajam klahf un iſrahwa minnam to pužnasi no rohkas. Us winna ſauſchamu pebz paſihga, peeſkrehja apkahrtſiſhwotaji klahf un atnahza erri weens dakteris; bet wiſſ bija welti: — tas ahrprahligais palifka ſlikis.

T.

Krusts meschä.

„Un fo tad dohmajat, kirsch tas ſlepklava irr?“

„Mannim leekabs, fa Berta ſew paſchai gallu darrijuſi, tadeht fa mahte to ar warru ſpeeda, pee mescharga eet!“

„Jums ſtipri wiſſahs. Berta nau wiſ pakahuſees, bet winna ar naſi nodurta.“

Kad ſerſhants to dſirdeja, tad uſlehža no krehſla, it fa tſchuhſka to buhtu duhrus.

„Kad pehdejo grahmata no Bertas effat dabujuſchi?“ Ta teefakungs.

„Schodeen palifka nedeta. Ta bij Bertas aſſazifchana ſrahmata.“

„Waj no ta laika it neweenu paſchu grahmata jeb ſhmiti ne-efſat dabujuſchi?“

„Ne, neweenu!“

„Waj paſhstat, kirsch to rakſtijis?“ Ta ſazidams teefakungs parahdiya ſerſhantam to ſhmiti, faſ Bertas krehſä bij atradduſees.

„To Berta rakſtijifi.“ Ta ſerſhants.

„Un kaſ tad tohs wahrdus te appaſchä rakſtijis?“ Ta teefakungs.

„To neſinu.“ Ta ſerſhants.

„Waj ſcho krustu paſhstat? Wiſch atraddahs pee Bertas ſlikä.“

Serschants to apskattija un tad fazzija: „Es to ne-pasifju. Weens kruts tāpat ißkattahs ka ohtrs.“

„Jums pascham arri irr gohda kruts?“ Tā teefaskungs.

„Ja, gan!“

„Parahdat to!“

Serschants pažehlahs un gahja pee lohga, kur lihdsās semi gardines drehbes karajahs.

Peepeschi sawads trohlsns atskonjeja. Serschants bija pee jemmes krittis. Kad teefaskungs reegahja klah, tad redseja, ka kruts no bantes bij norauts.

Ko nu darriht? Serschants bija bes famannas un ne-kusteja. Teefaskungs stelleja pehz dakteri, kas wehl meschfarga mahjā bija un pats aisbrauza.

Wifs nu tā ißlifikahs, it kā serschants bija tas slepkawa.

Berta to sihmiti bij rakstijusi. To jau pats serschants newarreja leegtees. Un kas tad zits kā serschants tohs wahrdus buhtu warrejis rakstib: „Es nahku?“

Pat to strikki, kas Bertai bija av faklu, weens sem-necks isteiza, ka tas winna strikkis effoht un ka tas winnam neilgi preefsch Bertas nahwes suddis, kad winsch weenā walkara us kahdu brihdi krohgā eegahjis.

Weena feewina nakti ap pulksten 12. krohgām bij garram gahjusi. Rahdus simts fohlus aiss krohga winna weenu breesmigu brehlschanu dstrukciju un tad redsejusi, ka leels zilwels no mescha pa leelzelli behdīs un tanni mescha puse suddis, kur tas krohgs ir.

Meschfargs turprenni israhdiyahs balts kā fneegs. Rabburga meschfargs apswehreja, ka ar Wihnbatu līhdī pulksten 9. gaistubī bijis un ka winni tad abbi diwi weenā paschā istabā effoht gullejuschi. Pulksten trimmōs wehl winsch Wihnbatu ar sawahm paschahm azzīhm gulta redsejīs.

Serschants meešas pehz gan drusku bij atlabbojes. Bet winna gars bij aplumshohts. Nobogs wihrs bija ahrprahrtigs. Turklaht dakteri teiza, ka winsch ilgi wairs nedishwochoht. Un tā teefcham arri notikka. Nuddeni winnu atradda sihwu un aukstu pee ohsola, mutte pret wellenu, it kā to weetu buhtu gribbejis butschoht, kur firdsmihlahs bruhēs affinis bij tezzejuschi.

Akraiine aīsgahja us pilsehti un arri Wihnbats luhdsā, lai winnu atlaischoht no deenesta. Mescha waldischana to labprahrt darrija. Jo par Wihnbatu sawada flawa bij iżzehluées, ka mescha saglis effoht un ka ne serschants bet Wihnbats Bertas slepkawa effoht.

Jau gads bij pagahjis, kamehr Berta un serschants tahdu behdigu gallu bij atradduschi. Kad teefaskungs weenreis ar to meschharju parunnajahs, pee kuria tanni breesmu nakti Wihnbats par nakti bij gullejis.

„Waj tad teefcham Wihnbats toreis wissu nakti pee Jums gullejis? Waj Jums warbuht nau wihlees?“ Tā teefaskungs.

„Es tāk zittadi newarru iſſazzih tēkā fannu;“ — tā meschfargs — „un es skaidri fannu, ka Wihnbats pulksten

10. gulta gulleja, kad es apgullos h un ka winsch tāpat gulta gulleja, kad es pulksten trimmōs zehlohs. Es to tadeht tik skaidri fannu, ka krehflā Wihnbata fwahrku panehmu mannu fwahrku weetā un tad wehl pee ta at-skahrtu, ka mannim wihlees, ka winna fwahrki zaur zaurim slavji bija.“

„Kā? Slapji? Wihnbata fwahrki bij slapji?“ Tā teefaskungs.

„Ja, gan, winni bij slapji kā eemehrkti.“

„Un to Juhs ne agrak fazzijaht? Waj tad nefaproh-tat, ka fwahrku slapjums Wihnbatu apsuħds, ka winsch Bertas slepkawa irr? Waj nepeeminnat, ka tanni nakti stiprs leetus libja? Ko tad dohmaht, ka fwahrki slapji bija?“

„Es neko ne-esmu dohmajs.“ Tā meschfargs.

Taggad ta leeta no jauna tikkā ušnenta. Paprečsch zaur leezineekem ar protokolli tikkā apstiprināhts, ka wiffā tanni nedelā tik ween tonni breesmu nakti leetus bij lijis. Tad zaur waldischanas awisebm tikkā iſſluddinahts, lai kārs, kas Wihnbatu fateekoht, to kerroht un uſ teefu aīsstellejoht.

2 gaddi bij pagahjuschi. Pat Wihnbatu it nekahda finna nebij nahjusi. Beidsoht pawaffarā 1821 no Vosenes atmazha finna, ka tur weens zilwels effoht kerts, kas tā iſſlattoters, ka avisēs bija iſſluddinabts.

Teefas fullainim tuhlit uſ Poseni bij jabrauz. Pehz 5 nedelahn winsch rikti ar Wihnbatu atpakkal nahza. Bet zitkahrteis meschfargs wairs nebij fmuks wihrs, bet nokankarehts ubags un pehdejs dsehrajs.

Teefaskungam gruhti nonahzabs, to pateesibu no Wihnbata iſſpeest, jo teefas fullainis jau pa zessu winnu bij mihkstnajis. Wihnbats iſſozziha tā:

Mannim Kahlis Teodors Wihnbats wahrdā un 1. Aprīli 1792 esmu dīnnis. Sawu tehu, kas bija skohlmeisters, ne-esmu redsejīs. Zaur mahtes un mabzitaja puhsinu tikkā skohlohts un uſ gimnasiu fuhtihits. Mahtē mirra. Mannim naudās nebij. Tad nu no gimnasijs bij ja-astahjahs un jopaleek par skrihweri. Tā muhschiga sehdeschana mannim drihs paliskka reebiga un tā tad paliskku par saldotu. Dennemīk kaufchānā tikkā erwainohts. Tē mannim pee Salchu armijas peederrigam, ar Pruhšeem bij jokaujahs. Kad Salchu armija pee Leipzigas Frantschus astahja un Pruhšeem pēbeedrojahs un kad drihs pehz tam meers tikkā derrehts, tad deenests mannim wairs nepatikka. Manni atlaida un nomirruša meschfarga Wulsta weetu dewa.

Waħfarā 1818 fħo weetu astahju un Pruhšiā zittu meschfarga weetu melleju un arri dabuji. Bet karradeenestā biju eemahzijees brandvihnu dser. Tadeht manni atlaida. No ta laika esmu usturrejies kā spēhdans, wiġwairahf sagħdans un ubagħodans, kamehr manni Posenē Leħenfshi un tē atwedduschi.“

(Uſ preefschu belgiums.)

Ispohwehts un weegli isdarrams padohms pret wehders sahpi (zaureeschann).

Sch. g. „Latv. Aw. 8. Nri ralsts atrohdahs („Malkas ohgles, zeek derrigas tahs dauds weetās“), kas manni atgahdina s̄ho padohmu awises eslikt; biju jau sen apnehmes to darriht, bet peemirfis.

Kad wehders zaureet, tad nemm reezeni rupjās maiseis un fadefini to par ohglehm. Kad tahs aitdissuschas, tad fagruhd par pulveri un kahdu fauju no s̄hi eedseri ar uhdeni: ahtrumā zaureeschana mitsees. Schi zellahs no pahrdands skahbuma lungi; ohgles to pašhu peewell un tāhdā wihsē zaureeschana apturra. Tahdu labbumu darra rupjas maiseis ohgles; bet tizzu, ka ir malkas ohgles to pašhu darritu, ja nebuhtu druzin reebigs s̄hihs dsert. S̄ho padohmu jau gaddeem esmu pee ūewis pašcha iſprohweis, jo tiflīhds man wehders zaureet, tuhdal es eedseru fauju no peeminneta pulvera. Behr-neem buhs masahk — tehjkarotes wehrtiba — ja-edohd.

—Id.

Retta seemasswehtku dahwana.

Kahdam pastabrauzeju usraugam Wahzsemme tappa brauzoht naudas maks ar 120 dahldereem nosagts. Vihrs pehz kahda laika nomixra. Gaddi bij pagahjuschi, te atraitne us seemasswehtkeem no kahdas magistrat teefas finnu dabuja, ka lai nahk grahmatu ar 120 dahldereem pretti nemt, kas no Amerikas peesuhtiti. — Saglis, kas atraitnes vihram bija s̄ho naudas summu sadfis un us Ameriku aibehdīs, mirstamā stundā bij atgahdajees, ka sagshanas grehka dehk muhschigs sohds jobihstahs, sawu grehka darbu noschelodams atraitnei to no winnas vihra sagtu naudu peesuhtija. — Schahda seemasswehtku dahwana atraitnei lohti derriga bija. Kaut jelle wissi sagli un launadarritaji, ja nau to agrahk darijuschi, tad tatschu nahwes stundinā sawus launus darbus atgahdamees tohs noschelotu un grehku predohschana raudsitu panahkt kamehr wehl ta pee-eimama.

C. Trīls.

Meera vseefma.

Pehz veigta Pruhšču un Frantschu farra,

1. Deewam gohds! kas meeru dewa,
Tur fur farri plohsijabs, —
Zilwekus pa simteem kawa,
Meers tai weetā eestahjahs.
2. Lai gan irr, pehz sawa drauga,
Daschati atraitnieti s̄chehl, —
Kas polikka farra laufā;
Dauds arr pahruahk dīshwi wehl.

3. Lepnahs tautas rags faluhja,
Kas sen ūipris rahdiyahs;
Zitti to no gohda gahsa,
Tomehr tee neleelijahs.

4. Ned! ka lepniba irr launa,
Kas us ūewim valaischahs!
To Deews eegrūhsh leelā launā,
Semmigo Wīsch augstinahs.

P. Ollmann.

Kahds maheds tur, kur waijaga.

Latvieschu Alvischu 10. nummuri sch. g. zeen. H. L. kungs ralstis spreediumu par muhsu teatera israhdischanu Jelgawā. Bet winsch sawā spreediumā wairahk finnatnibas kahribu, ne ka prāschau israhdijs. Virmkahrt zeen. H. L. kungs sawā spreediumā fakfa: Tīk pehz māhfsas, dailibas un peeklahjibas līkumeem par luggu israhdischanu spreediumus fastahdiht, buhtu nepareisi un ohtkahrt winsch drīhsī ween atkal fakfa: Skattitaju patīschana un māhfsas līkumi, pee teem lai mans spreediums peeslejahs. Tas gluschi dihwaini skann. Kad wehl zeen. H. L. kungs sawā spreediumā dehme, ka muhsu teatera gahdeklis buhtu tikkai pelnas dīshschana, bet tē winnam ūipri vihlees; muhsu teateram pawissam zittads noluhs, prohti lauschu prahu gaismohit un garru zillinaht, un ka tas ar māhfschanahm fapihs, ta jau finnema leeta. Ja zeen. H. L. fungam apspreendumā ūpehs, kapehz tad winsch ūchauhabs un nesinn us rītiga zella tikt par zittkahrtigeem „Pašcha audzinata“ spreediumem. Zittadi ūhinni zeen. H. L. funga apspreendumā dasch lobs kohdols eelschā, par o wiunam pateizam.

C. H. Bertram.

Labbibas un pretšchu tīrus Jelgawā, 30. Merz,
Rīhgā, 27. Merz un Čeepajā, 2. Janwar

1871. gaddā.

Māhfsa par:	Jelgawā.	Rīhgā.	Čeepajā.
1/3 Īscheto. (1 rūru) rūsfu	2 r. 50 f.	2 r. 65 f.	2 r. 60 f.
1/3 " (1 ") ūveesfu	4 " — "	4 r. 50 "	3 " 80 "
1/3 " (1 ") meeschu	2 " 25 "	2 " 40 "	2 " 30 "
1/3 " (1 ") aju	1 " 30 "	1 " 50 "	1 " 30 "
1/3 " (1 ") ūrau	2 " 75 "	3 " — "	3 " — "
1/3 " (1 ") rupju rūsfu miltu	2 " 40 "	2 " 25 "	2 " 50 "
1/3 " (1 ") bībleetu	3 " — "	4 " 25 "	3 " 50 "
1/3 " (1 ") ūveesfu miltu	4 " — "	5 " — "	4 " 50 "
1/3 " (1 ") meeschu ūrūaimu	3 " — "	3 " 50 "	3 " 50 "
1/3 " (1 ") ūariofeti	— " 80 "	— " — "	— " 80 "
10 ūudu (1 bīrlawu) ūeena	3 r. — f.	4 r. — f.	2 r. 50 f.
1/2 " (20 māhrz.) ūweesfa	5 " — "	5 " — "	5 " — "
1/2 " (20 ") dīfess	1 " — "	1 " — "	— " 90 "
1/2 " (20 ") ūabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 80 "
1/2 " (20 ") ūākītu appīau	3 " — "	— " — "	— " — "
1/2 " (20 ") ūabaka ūinnu	3 " — "	2 " — "	2 " — "
1/2 " (20 ") brakta	1 " 50 "	1 " 15 "	1 " 20 "
1 ūuzzu ūinnu ūeklu	10 " — "	10 " — "	8 " — "
1 ūuklu	15 " 15 "	13 " 50 "	13 " — "
10 ūudu ūarkanas ūahs	6 " 75 "	6 " 25 "	— " — "
10 " ūaltas ūujas ūahs	6 " 60 "	6 " — "	5 " 70 "
10 " ūmalkas ūahs	6 " 50 "	6 " — "	5 " 70 "

Raudas turgus.

Mihgā 25. Merz 1871.	uspraff.	fobl.	uspraff.	fobl.
5% valits-aifsteeneschanas biltetes ar winnest. I. aifsteen.	144	142½	5%	—
" " II. aifsteen.	141½	140½	Ribgas-Dinab. d'selszetta alkjas us 125 rub.	145¾ 145½
5% valitsbankas-biltetes	91	—	5% Ribg.-Dinab. " obligatijas us 125 rub.	—
5% 2ids. pfandbriejes, usfakkamas	—	99½	5% Ribg.-Belgaw. " 100 "	109 108
" " ne-uffakk.	92½	92	Latv. Lvischi argahdatajs: J. W. Sakranowicz.	

G i n b i u a f c h a n a s .

No Bezumuisicas kroba pagasta teesas jaur scho wissi tee, kam labda präfitchana vee jaabs artikulicas mantas ta nomirruscha libdsschinniga Melder mahju fainmeela **Jakob Melder** laikas tu, täyat arri kaš scho mahju rekti gribbein manntohit un tee nelaika parabdeek, tohp usazinati libdi **13. Mai 1871** vee schis teesas udobtees, jo weylabl wales neweenu nelaikus un ar teen parabdeeku es veebz itikuma.

Bezumuisicha, 11. Merz 1871.
(Nr. 62.) Preeskched.: J. Pelsche.
(S. B.) Skribw.: Murewski.

Mubrumuisicas pagasta teesa usazina wissus parabdeekus un parabdu dewejus ta libdsschinniga Aufsel fainmeela **Jahn Jakobsohn**, par kurra manti parabdu debt kunkuse krestja, ar fainam uidoftschanalun un präftschanam wissus weylabl libdi **17. April 1871**, kas par to weenigi lülebgschanas terminu noitsis, vee schis teesas pedobtees, ar to pefobdenschana, ja weylabl neweens wairs netays klaushits, bet ar fles pejsem veebz itikuma darrists.

Mubrumuisicha, 6. Merz 1871.
(Nr. 41.) Preeskched.: E. Umann.
(S. B.) Skribw.: Smugge.

Issluddinaschana.

5. un 8. April sch. g. taps vee weenias Alsputes wispilteefos divi majaas muisicas, no Alsdorfs (Brinkumuisicas) us arrenti tschilitas, un probti: us 12 gaadesem. Schet toby peiminehre, ka pre peretorga eefsch S. April tam wairahfoblitajam minnetas muisicas taps veebz.

I. Alspates iri arrama seminei 300 rubraveetas, bei tam welli weens krobs, un arri 14 kalpussemes, katra ar 6 rubraveetasni arramas semmes ar tabin peederrigabm plawahm. — Eefsch pagabjuksem gaddeem iri krobs ar abbolam 400 birkawas seena ausfinatas. Ta foblitachana fablces ar 800 rubt.
II. Waldawas (Meschagalle) iri arrama seminei 250 rubraveetas un 10 kalpussemes, katra ar 6 rubraveetasni arramas semmes un tabin peederrigabm plawahm. Krobda ar abbolam iri eefsch teem pehdigeem gaddeem 300 birkawas seena ausfinatis. Ta foblitachana fablces ar 410 rubt. Klahatas finnas warr katu deen eefsch Alsputes wispilteefas kanzeljas eestamist.

No Bez- un Jaun-Saules pagasta waldischana jaur scho teek finnams dorists, ka vossu maintschana, noudas eenenschana un idobeschana usk **weenigi** zitordeneas Bez-Saules teesas namna noitsis, un tapbez kaš zitišas deenäs nahks, par welli italgabs.

Bez-Saule, 9. Merz 1871.
(Nr. 77) Wezzafais: J. Dongan.
(S. B.) Skribveris: R. Bohlmann.

No jenitices anoblebis, Mihgā, 27. Merz 1871.

4½% Kurs. pfandbriej. usfakkamas	—	—	uspraff.	fobl.
5% ne-uffakk.	—	—	—	—
Ribgas-Dinab. d'selszetta alkjas us 125 rub.	—	—	145¾	145½
5% Ribg.-Dinab. " obligatijas us 125 rub.	—	—	—	—
5% Ribg.-Belgaw. " 100 "	—	—	109	108

Latv. Lvischi argahdatajs: J. W. Sakranowicz.

To apteeli, ko es 1858. gaddā finnī vilsehtu etatstis, etmu tagad **Theodor Busch** fungam pabredewis. Schi finnau daridams, frenji vatezohs misseem, kas ar fawbni waijadsbabm libdi schim man usizzejuschees un turklabi libdiu tahdu pafchu usizzibū un labbu probtu arri mannom pehznahfamam parabdi.

Leppajā, 15. Febr. 1871. Otto Hes.

Us scho tē pat loffitu finnu aifrahdimis, darru finnamu, ka es scho apteeli etmu vahrtatilis us leelo eelu. Zahl funga nammā, blakam **Kopmannam Puchert** un apteeli labbas aptezkeri prezzes un pehnes par lehnu tigrū.

Theodor Busch.

Krohaa Wirzawas muisicas waldischana vahrdobs mairahfoblitajam, preti skidru mafsu. 3. April sch. g. weemi til visgadeu bruhkuu engelishu kultamu mafshini.

Nahds januekis

no gobbideem wezzakeem warr weetu dabuhi, waj ui lohni jeb par mabzelli, Selgawa vee turgus, Görza nammā un warr poetelics tanus brandwlyn andele vee

J. Binowsky.

Audeles weetas pahrlzelschana.

Muhfu lajholu andele iri tagad Selgawa ap-pafsch rindabm (kolonadehu), fabkehrsam preti Wilhelm Neuland. Kaschoti preeskaf usglabba schanas toby muhsa bohs preti nemii.

L. Mr. Rubinstejn
mantineeki.

Hukku, lauku, plamu un dahrsu-
fakku sekkas, wissas labbi dibkstamas, iri orween dabujamas Alsputte eefsch Wiednera funga andeli.

A. Bensdorff.

Stipri strahdneeki dabuhn preti labbu lobni us ilgu laiku darbu Pawaffaromuisicha, vee Stohfas.

Mušmušcha ar 57 rubraveetas toby vahrdoba 2 werstes no Jaunjelgawas. Klahatu vee Wilkumuisicas muisicas waldischana, Jaunjelgawas aprink.

Pee Häkora Mihgā un Schablow'ski Selgawa: **Masa's tchazaras rehkinatajs**, no P. Seewald. (Schirehkinumu-grahmatina, eelam ta topla druktata, no diweem tejameem **pagasta skohlastungeem** iri pahrlubota un par derrigu arastu.)

Draababta vee S. B. Steffenbagen un deblo
(Tē lahti pecliskums: **Basnizas un skohlas finnas,**)

31. Merz (12. April) 1871.

Basnizas un skohlas siunas.

Weens knugs, weena tizziba, weena kriktiba.

Nahditajā: Siunas. Siunas par Pondeles luhgšanas nammu. Dīvi
deenas Ilgezemā. Atgriežs dīchrejs. Preeskā Šallaspils latv. mehn-
kuru skohlu zt.

S i u n a s.

Kursemmes basnizas teesa pehz minister funga preeskā-
raksta, wisseem Kursemmes mahzitajeem dārijuši siunamu,
ka tee bisseneeku saldati, kas ar dīseltehm bissetehm at-
laisti warr tapt laulati bes kāhdas karra wirsueežbas ihpa-
šas atvehles. Lihds schim tik tahdus warreja laulaht,
kas ar farkanahm bissetehm bij atlaisti.

Widsemme, ka statistikās aprēķinumi istahda, ka
1869. gaddā eedsihwotaju skaitis irr bijis 1 miljons un
3 tuhkfoschi. Tai paschā gaddā dīsimiuschi 32 tuhkf.
un mirruschi 27 tuhkf., tā ka 5 tuhkf. peewairojuschees.
Bet laulatu skaitis bij no agrakeem 7795 pahrem no-
fibzis us 5688. Pebz tizzibahm skaitoht eedsihwotaju
skaitis bij 1869 g.:

Lūtēri tizzibas	811	tuhkf.
Kreewu "	164	"
Kāfcolniku "	14	"
Kātoku "	5385	
Schihdu "	7562	
Turku "	14	

Pee Tehrpattas angstahs skohlas irr par professeeri
pee pāfauls stahstu gudribas amata eestajis Mag. Haus-
mann. Winjs ir dīsmis 1842. g. Wero pilsehā,
gahja pirmahk zaur Tehweles gimnāziju, studeereja tad
Tehrpattā un dewahs tad us ahsemmehm. 2 gaddus
Gettingā tahlahk mahzijees un 1 gaddu wehl Wihne ar
fawas gudribas dīsmuneem darbojees dewahs atpāklat us
Tehrpattu, kur nu amata stahwehs.

— Tehrpattas angstā skohlā fāti gadda Februār meh-
neši bij studentu skaitis 728. No teem studeereja Deewa-
wahda gudribu 75, teesas leetas 236, daikteru gudribu
188. Widsemneeku bij 330, Kursemneeku 152, Iggauku
86, no zittahm Kreewsemmes pusfehm 138, no Pohl-
semmes 18, no ahsemmehm 4.

Pehterburgas awise raksta, ka no skohlu ministerijas
pusfes irr uņemts arri tas darbs, ka warretu pamāstīm
labbakā zellā eegrobsīt lihdschinnigahs pilsehā skohlas,
lai tee kas masu laiku dabuhn skohla eet varietu fāmel-
tees tahdas mahzibas, kas teem tuhgal dīshwē derr; tāpat
atkāl lai zitti, kas us dīskaku mahzibu grīb dīshtees, warr
fataisitees us augstakām skohlahm. Tahdu jaunu pilsehā
skohlu skaitis irr nosprests pa wissu wāstī us 405. Pee
tahm buhs waijadīgi 935 skohlmeisteri. Preeskā skohl-
meisteru ismahzifhanas taps zelti 7 seminari: Pehter-

burgā, Maskawā, Rāsanē, Rījewā, Harkowā, Odesā un
Wilnā. 2 pirmahs grīb jau atvehrt 1872. g. tā ka
1874. g. taps pirmee skohlmeisteri gattawi un pebz 7 gad-
deem netruhks wairs skohlotaju pēc pilsehā skohlahm.
Jauna eerikte taps taisita pebz Brūhshu pilsehā skohlu
eeriktes, kas irr par lohti labbu atrasta un pa wissu Wah-
semī. Schweizi, arri Granziju cewesta. Pa wissu
Kreewsemmi lihds schim skaitija 420 kreisskohlas.

Pohlsemme ewangeliuma tizzigu skaitis irr 236
tuhkfoschi dwehseles. Tee dīshwo 62 draudsēs, kurrām
peekriht wehl 36 masakas draudsites; skohlu teem irr 644
ar kādi 25 tuhkfoschi skohlasbehneem. Lutteri un refor-
mīti wišwairahk atrohdahs Waršawas, Petrikawas un
Rātīsch aprīnkōs.

S.

Siunas par Pondeles luhgšanas nammu.

Oktobera mehnesi 1867. gaddā mihleem tizzibas bee-
dreem zaur latweeschi awischni un arri zaur ihpaschi drīk-
ketu lappinu siunas esmu dewis par muhsu luttera tizzi-
bas brahleem, kas Leīschōz iksāfīti turrahē pēc Kursemmes
Nerretas draudsēs un mahzitaja. Winnu truhkumu, win-
nu behdas eelsch draudsēs un skohlas waijadīsbahm tolaik
esmu ißstahstījis un jumis, mihleem tizzibas beedreem to
luhgšanu preeskā neffis, palihdscht mums Pondeles
preeskā scheem iksāfītem tizzibas brahleem skohlu un
luhgšanas nammu uszelt un skohneeku gahdahlt. Daudzi
arri muhsu luhgšanu irr paklausījuschi, teem fīrs irr
eeschēlojusees, tee palihgā irr nahkuschi un fawas dah-
wanas irr pafneeguschi pēc ta luhgšanas namma ustaī-
shanas. Bet nu tee mihti deweji teescham arri labprāht
grībhehs siināht, zīk to dāhwānu parwissam irr sanahzis,
waj ar tahm irr peetizzis un kas ar tahm irr isdarrihts,
ihpaschi, waj nu ta Pondeles skohla jau irr gattawa,
waj ne? — Par to wissu jums taggad grībū siunas doht.

Preeskā ta luhgšanas namma lihds schim irr fa-
nahkuschi:

no Pehterburgas luttera palihdsibas	
lahdes	500 rubt. — kap.
" Jelgawas l. palihdsibas lahdes	300 "
" Īehlabstātess	100 "
" Nerretas draudsēs	663 " 17½ "
" weena Jelgawas funga	15 "
" Jelgawas latweeschi draudsēs	14 "
" Wahnu draudsēs	5 "
" Dohbeles latweeschi draudsēs	20 " 97½ "
" Virzawas draudsēs	8 "

no Kandawas dr.	.	.	.	30	rubi.	—	kap.
" Blihdenes	"	.	.	43	"	80	"
" Dschuhkstes	"	.	.	17	"	45	"
" Samites	"	.	.	17	"	35	"
" Kalnamuisch.	"	.	.	7	"	46	"
" Latschu	"	.	.	11	"	—	"
" Birschu	"	.	.	33	"	14	"
" Ahrlawas	"	.	.	4	"	—	"
" Gaukas	"	.	.	12	"	15	"
" Salwes	"	.	.	8	"	61	"
" Sezzes	"	.	.	10	"	—	"
" Kitzburgas	"	.	.	36	"	—	"
" Kaldebrunnas	"	.	.	5	"	—	"
" Egyptes	"	.	.	2	"	—	"
" Dinaburgas	"	.	.	—	"	55	"
" Stendes	"	.	.	10	"	—	"
" Wentes	"	.	.	3	"	—	"
" Sihkeles	"	.	.	—	"	55	"
" Sunnakstes un Schrypilles	"	.	.	50	"	—	"
" Dundagas dr.	.	.	.	14	"	50	"
" Engures	"	.	.	8	"	—	"
" Balgalles	"	.	.	18	"	—	"
" Luttrinu	"	.	.	4	"	—	"
" Mattihfa draudses Widsemme	"	.	.	5	"	—	"
" Lasdohnes un Dikkeles draudsehm	"	.	.	—	"		
Widsemme	"	.	.	5	"	—	"
Grohbines dr.	"	.	.	5	"	22	"
Leepajas wahzu draudses	"	.	.	124	"	78	"
Lestenes draudses	"	.	.	6	"	65	"
Taunjelgawas dr.	"	.	.	2	"	—	"
Meschamuischias	"	.	.	5	"	30	"
Taun-Aluzes	"	.	.	1	"	—	"
Zelmaneeku	"	.	.	1	"	—	"
Kuldigas wahzu draudses	"	.	.	10	"	—	"
Meschohtnes	"	.	.	80	"	—	"
Bauffas latweeschu	"	.	.	87	"	—	"
Rubbes	"	.	.	2	"	—	"
Saldu	"	.	.	10	"	—	"
wehl no dascheem fungem	"	.	.	27	"	82	"
pawiffam . 2267 rubl. 35 kap.							

Turklaht wehl peenahf warbuht lahti 50 rubli prozentas, kas lihds schim fakrahjufchahs, tad ar wiffu buhtu 2317 rubli 35 kap. Ta nu gan irr labba nauda un no fids par to pateizam Deewam un arri wiffeem mihleem dewejeem. Bet nu jau taggad skaidri irr aprehkinajams, ka to nammu lihds ar to plazzi, kur tas stahwehs, turklaht preefsch Lesteru waijadsego skehti un stalli bes 3000 rubleem newarresim sagahdaht. Tad wehl jaluhds no jauna, nahzeet valihgå, tizzibas beedri, jo mehs weeni paschi nespohjam to truklumu peevildiht. Kas warr un gribb palihdscht, lai buhtu arri tikkai ar masumianu, tas lai fawu dahwanu tikkai peenefs pee fawa mahjita, tas mumis to jau astellehs.

To plazzi, gandrihs 5 puhrameetas leelu, kur tas luhschanas namis stahwehs un kur Lesteram arri buhs dahrss, effam nopirkufchi. Ar wiffahm teefas tehrescha-nahm tas maksa 175 rublus. Balki irr nopirkti par 254 rubleem, bet wehl par 50 rubleem waijadsehs pirk. Schkendeles preefsch jumta un daska no tem waijadsegeem akmineem irr par naudu sagahdati un fawesti. Dehki un lattes arri par naudu irr fasahgeti. Nerretos draudse schinni seema kahdus 300 hals un labbu teefu kalku bes makfas irr peeweddus. Bet nu Deewam schehl seema mumis tik negaidoht ahtri irr nogahjusi un uppes peepluh-duschas, fa ne-effam spehjufchi wiffu kas preefsch buhwe-schanas waijadsegs, preefschapeht. Tad nu to buhwechanu wehl par weenu gaddu waijadsehs us preefschu aisselt. Bet Deewas, kas tik schehligi lihds schim mumis palihdschis un to eefahkumu fwehtijis, arri palihdschis us preefschu to darbu pabeigt, ko winna wahrdä effam eefahkufchi.

Nerretä, 12. Merz 1871. P. O. Wagner,

Nerretas mahjita un Schrypilles prahwehs.

Divi deenas Ilgezeemä.

Ilgezeems irr kahds neleels apgabbals Bahidaugawas leijasgallä, kas no kahdeem 400—500 eedfishwotajeem ceamets. Gedishwotaji irr pa leelakai daskai fabriku-strahdneeki, kà: wehweri, seepneeki ic. Scheem te nelas nekaitetu, merigi un flusfi sawds graustiads dsihwoht, ja zilwekam nebuhtu no radditaja tahds noluhks preefschirits, aissweenu leelakai vilnibai un peenemshanoi dsihtees prettim. Til dascham fabriku-strahdneekam irr scheitan fawa ihpascha mahjina, kur tas ar fawu mihsu seewu un behrinneem dsihwo un walda; brangs laujinsch irr dascham ap mahjiniu apfahrt, kas tam uszichti ja-apstrahda un ja-aplohpj, — un jauka dabba sché mihsä wassaras laizinä eepreezina daschu labbu mahjäas pallihdufchu nogurruschu strahdneeki.

Man laimejahs, beidsamä laikä fcho Ilgezeemu beesaki apmelleht. Schihs bij mannim tahs preezigafas stundinas, kad daschä labba — gan nabadsigä, gan turrigä — mahjina eegahju, var daschahm labbahm leetahm patreets. Mabjas waldischanu un eeriki atraddu gandrihs wiffur glihti pehz fahrtas kohptu, kohfhas leetas, grahmatu krahjumi un bilden rohtaja istabas, behrni no skohlas vahnahkuschi — uszichti mahjijahs, un ta mihliga fadishwe — tikkab faweju paschu starpä, kà arri starp kainineem — man lohti patikka. Sinnamä, ka wiffur tahdu labbu lauschu gan arri ne-atraddu wis, bet fcho pretineelu masais pulzinsch warr drihsä tapt apspeests, ja tikkai tee pirmajee scheem pehdejeem aissweenu ar labbu preefschischi eetu vreefschä.

Wihrs, kas winnu starpä gobdu un zeenischanu pelinees, irr winnu draudses mahjita R. Stark fungis; ar winnu padohmu un valihgu irr Mahrtina draudse — kas täpat arri wiffeem Ilgezeeme scheem naht var labbu — dibbinata fwehtdeenas-skohla, eestahdinati basnizas wihi,

zesta behru-lahde, zehlees lassamu grahmatu krahjums, daschā seemā apgahdati beedrigi lassami wakkari un bihbeles-stundas, Dseggusch'kalnōs brihwkapfehta uskohpta un dauds zits kas fchejeenes eedshwotajeem par labbu gaismā wests. Tā tad wissu labbu padohmu un peepalihdsibū schinnis leetas tee warroht winnam pateikt un Deewās lai winnu teem wehl ilgi fweiku un wesslu usturr.

Ihpaschi dini deenas manni Ilgezeemā tā eepreezinaja, fo muhscham — pat wehlā dhaweswakkā ne-aismirfischi. Nis preeka lihgsmis arri sawas dohmas un sawus puhlinus schē par labbu apfohliju uppureht.

Weenā no schahm abbahm deenahm, kad biju brangi istaigajees un peckuffis, tad wakkārā noschdohs us kabdu benkti ahryus mahjinas, runnaju us kabdeem Ilgezeemeescheem par strahdneku lablahschahnohs zittās semmēs; schē peemineju, ka turpretti par muhsu strahdnekeem libds schim tik dauds ween teek gahdahts, ka lai tee proht darbu dabuht, to strahdahit un tad gallā arri fant fo labbu zerreht; bet ka pee ihstenas lablahschahnohs neween tas peederr, bet ihpaschi mifas-wesseliba, garra-kohpschana un prahagaisma, us to libds schim wehl mas irr dohmahts. Strahdneku fahita un amats irr tāpat gohdajams un zeenijams, ka wissi zitti amati, jo arri strahdneku puhlini nahk wissai semmei un walsti par labbu. Un schahds lobbums no winnacem jo wairahk buhtu zerrams, kad tee wisnotal us to dohmatu: ka, kad un kur tee sawu peenemschahnohs un pilnibu jo weizigaki un labbaki warretu panahkt. — Tahatk isskaidroju, ka tad strahdneku lobbums jo kreetni plauktu, kad mehs us to dohmatu ar fabeedroteem fpehkeem. Darbs un pelna irr strahdneku wišpirināis mehrkis un no schahda mehrka mums buhtu ja-isect, kad mehs par winnu lablahschahnohs no firds gribbletu gahdahit. Tā tad nu ta jenschanahs, par darbeem un pelnahm ar fabeedroteem fpehkeem ruhpetees, muhs tublit aifroiditu us darbu- un pelnu-beedribahm. — Tē nu wehl teem isskahstiju, kas schihs par tahdahm beedribahm irr, ka tāhs dibbinajuschahs, fo tāhs zittās semmēs jaw panahkuschas un ka tāhs schē buhtu zekamas. Par tahdahm leetahm fcheem Ilgezeemeescheem lohti patikka klausitees un dasch labbais no schem karsti apnehmahs wissus tohs aprakstus par schahdahm ahsemimes beedribahm kraht un tad tohs labbaki ewehroht.

Tad wehl schinni deenā Ilgezeemeescheem to preeku lihdsi dalliju, ka ka jau pagohjuschā gaddā Rihgas awises isdaudsinaja, nu arri pateescham ar augstas waldischanas siatu scheritan dibbinasees nahkofschā ruddeni weena latviska „Lassama beedriba“. Schi lassama beedriba apnemmahs gabdaht par derrigu un pamahzidamu laika-pakaweschana starp Ilgezeemas Latweescheem. Tapebz schi lassama beedriba fohips:

- 1) Lassamu grahmatu krahjumu,
- 2) Dseedafchanu,
- 3) preefschlassifchanas,

4) johzigus wakkarus,

5) weefgas sanahfschanas rc. rc. rc.

Ilgezeemeeschi rahdiya leelu labpatifikhanu us schabdu beedribu un isteiza winnas aynemschahnohs. Nis tahdahm runnahm schinni deenā schkihramees un ta zeta rohku speeschana libds arridsan manna sirdi eespeeda dedfigu mihlestibū us schem manneem kaimineem Ilgezeemā, tā ka newarreju rimtees, tohs drihs atkal ohtrā deenā apmekleht un tad ar teem atkal par daschahm zittahm leetahm parunnates.

Schinni ohtrā deenā bij daschi no manneem apkahrtieem beedreem tik fahrigi issinnaht, kas es par tahdu zilwelū effohit un kas manni speeschoht, par winnu lablahschahnohs tik lohti ruhpetees. Un kad tee to bij isdabujuschi, tad weenā no teem vazehlahs un mannim tengnadams, turreja ihsu runnu, kas tā skanneja: „Mihtais kungs! Zīl jauns Juhs wehl pilnōs seedos schodeen muhsu widdū stahwat, tik pasihstams mums jau sen Juhsu wahrds un mehs effam speestī jo fahrigas zerribas us Jums likt zaur to. Ka nesen awises isdaudsinaja, ka sem Juhsu waddischanas fahda latviska awise issnahfschoht laudis, kas gan schim brihscham mums wehl nau parahdijushehs, bet par fo mehs us preefschu skaidrakas sunnas no Jums gaidisim rc. rc. rc.“ Tē tik atbildeju, fo Rihgas awises bes mannas eeprechschas sunnas par to wastrahk stahstijuscha, neka to iktreis pats esmu fpehjīs peepildiht; bet ka tomehr taggad ar kabdu fpehziqū grabmatbohdneku esmu fadraudsejies, kas mannum schinni leetā kabdu peepalihdsibū laipnigi peseohlijs un ka tapebz schi leeta nahkofschōs mehnefchōs sawu peenahkumu warrehs usfahkt un sawu zettu staigaht.

Tāpat ka behru-audsinachana un skobioschana pee Ilgezeemeescheem nau wis smahdejama. Behrnini pa leelakai daffai jau no kabdeem peezi gaddeem schē finnaja Tehwreisi un daschadas latviskas perschinas no galwas isteikt.

Lai gan tē Ilgezeemā arri zittu skohlu truhkums nemas nau, tad tomehr scheneenes Latweeschu behrni Mahr-tina draudses-skoblu wiswairahk apmekle — tapebz. ka schi teem effohit lehtaki pee-eijama. Urri pee basnizas teek schē behrni peeturreti. Sawads preeks pahremum mannu sirdi, kad noskattohs us teem pahri pakalas benkeem Mahr-tina basnizā, kas gandrihs ik fwehdeenas aif behrneem pilni peelassijuschees, un kad noluhkojamees us to janku behru-dseedafchanu pee chrgelchm schinni basnizā. Lai gan, ka arri daschi no scheneenes eedshwotajeem to mannum issfazzija, Latweescheem wehl gluschi truhkst tahdas grabmatas, kur par behru-audsinachanu teek mahzibts, tad tee tomehr par to mannum dauds fo finnaja pastahstih, fo tee no sawa draudses mahzitaja bij wehri gi noklausijuschees; tas parahdija, ka schē laudis newis par weli tik beesi basnizā gahjuschī un newis tulzhi — bes kabdeem augleem — iktreis sawas mahjās atkal pahnahkuschi.

Us schahdu wihsi esmu sawas beidsamas diwi deenas

Ilgezeemā pawaddijis — un to efmu īħe pedishwojis, ko dauds zittas weetās ne mannoht ne-efmu mannis. Ta-pehz es no sirds preezatohs, ka fħee manni braħli us fħo zeku arridjan aħsewenu jo proħjam doħtoħs, neħchaubigi un neapnikku, tad tee sawā laikā to baudit, ko tee feħju, un plantu labbus anglus ġewim paċċeem par labbu, un Deewam un zilwekeem par goħdu.

C. H. Bertram.

Atgħieejts Dseħrejs.

Tas Rungħ ir-lexx-prahħiġis un no leelas scheħlastibas, winnam nepatiħl ta-għixxineka nahwe, tappeħż winsħi mekle to, ka weens labs gans sawu maldidamu awi, no poħsta un pasuħħanas zekka atpakkat west un ja-apstul bis zilweka behrns winaq miħligu ganna balsi neklausa, tad-winsħi hemm bahrgu krużi un behdu riħķi par eerohzi, tam-azzis atdarrikt lai tak-żawu poħstu eesfakka.

Għibbu f-że̠-weenu stahsinu miħleem lassit-tnejja preeħ-ħa zekk, kur tam Rungam isdewexx weenu dseħreju pee fuu atgħieejt.

Kahdha Wahżiemmes pilfeħtinā dsiħħoja weens meej-nekk (flakkeris), Jurris wahedha, kas-Deewam scheħl brees-miġa dserħħanas greħkha bija no grimmis. Deewi winnabija deewabijigu laulatu draugu preeħ-ħa, kas-ax gau-sħahm affarħahm winnu luħda, lai no sawas neganta dserħħanas atħażu; bet lammasħana un brees-miġa laħ-deħħana bija neretti wianai no ta-par al-ġu ja-safar. Deewi arri winau laulibu biji ax-peezi behrnem swieħtiġis, kas-mahxi weenai paščai biż-żappkophji un jaustur. Bet f-że̠-gruha behdu nasta, f-że̠-sħaħħihs nepahrzeesħħam sied-fahpes, ko wiħi sawu dserħħanu winnai u-slakħwa, dris nabadisti us-ġruħtu flimma għallu nospoeda, kur-daxxas nedelas gruħi waħra, kamehr nahwesengħi winnas waiddas beidsa. Bet sawu pehdeju flundinu man-nidama, winna sawus miħluu behrinis ap-sawu għallu fa-żiż-żonja, un toħi skummiġi u-slukħodama miħli nogħla-dija, tad-sawu maħtej swieħtiġun teem dewuxi, saldi nahwes meegħa aismigga. Labbs behdas, fahpes, sied-ħażi biż-żebbu gallu neħmu, jo no wissam gruħtahm rasseħħanahm ispejita Ahbraama kiebpi neera duffeja, li ħidu preeċċiġi aġ-ġħamzel-ħanġi. Bet Jurris palika weħl sawā dserħħanas greħkha kahds biji.

Pehž maħtej mirħħanas wezzekka meitina, kas-tikvien diw-pazmit għoddus wezza un lohti flimma bija, unej-hi maħs f-ħo lohti gruħtu maħtej weetu pee teem t-fħetri masafeem behrnem isspidhi, bet dris żaur f-że̠-gruha nep-aħnej-xu gruħtum lohti flimma paċċika. Un kahdu wa-karū, kad Jurris aktal supri pedseħħris pahnrha, atradda winsħi sawus t-fħetri masafokhs behrnus ap-sawas kohpejjas għallu ap-ġħażju, ruħktaś affarħas raudam; jo pehdeja nahwes zihniż-ħanġa bija us-winnas waqtga redsam.

No taħda nedohmata briħsħa trahpiħts, nahja fħiis wiħihs pee atħiħħas affarħas raudadams kritta winsħi tagħġad uż-żawu mirdamu behrnu un to f-kluu piddam p-ħalli. Un reħi, meitina weħl rei sawas azzis atweħħra un żawu teħwu paċċhdama scheħli to u-slukħoja, tad-sawus beidsamohs speħħkus fanem-dama druz-żiż-pazebħħas un teħwam kahdus. Wahrdus klußam auffi eett-ħiġi kif, ko tiek-wen winsħi brikha. Bet no f-ħi briħsħa Jurris palika pawissam zits zilwels. Sawu eeniħ-ħotu dserħħanu winsħi nu-pawissam atmetta, un teen, kas-par to briħnejahs kà to ees-pħejjis, winsħi atħiħ-deja: „Kas zilwekam leelħas ne-ees-pħejjams buxt, tas-Deewam irr-weegħla leeta.“ Jo, kad man kahdurei dserħħanas kahrija u-slukħodama, mann iż-żeġ ġiġi kahrija, kas-pehdeja nahwes zihniż-ħanġa buħħoda, manni scheħli u-slukħodama luħda: „Miħla is-teħbi! nu tu weens vats teem maseem behrnineem at-leżżeġi — ak, tee miħleel mażiex! — luħda is-saqqi nekk!“ Un żaur tam wiffa dserħħanas kahrija mann-iż-żi issu. — Bet tee Deewa engeli, kam-preeks par-faċċu at-għieejtu greħżiex, pateesi lihgħmojabs par f-ħi paċċuddu-ħa greħżiex aġ-ġieħi.

Schinu stahsinā warra minn redseħt, zif gruħi ir-weenam dseħrejja no żawu dserħħanas walga wakkam klu. Laj-tappeħż fargħajnej, ka muħsu f'id is-nejha kahdu briħi ap-ġruħiñi kollha p-ħalli; jo Deewa rakħi 1 Kor. 6 nod. 10 per. ax-qaġidha wahrdeem leejina, ka preeħ-ħa dseħreja tee debbes wahrti muħiġibba buhs aiss-fleħgi. — Preħti ja ne zitta deħi, tad-to juħru affaru un sirds-fahju deħi, ko dseħħrajs sawam laulatam draugam jeb waj zittam kahdam no sawiem miħleem iħstencekem żour sawu dserħħanu buhs is-speedi, debbes walstibas wahrtus tas-Rungħ preeħ-ħa winna zeeti aiss-fleħgs. Un wai! wai! wai tam! kas-debbes walstibas wahrtus preeħ-ħa fuu muħiġibba aiss-fleħgtu atraddihs, jo tad-zitti wahrti preeħ-ħa wina buhs atweħħi — tee wahrti, kas-wedd u-elles ugguni. Kam-auffi dseħħi, tas-lai d'sid!

K. Steinhardt.

Breeħ-ħa Għall-Aspils Latv. meħmlurlu f-kohlu tappa eemali f-si:

no Aprikkis draudses (tressha dawwana)	. . .	5 rubl.
“ Gramdes	. . .	5 ”
“ Zelgawas latv. pilseħħta dr. (ohħra daww.)	10	”

pawissam . 20 rubl.

Zelgawas, 23. Merz 1871.

Mahżitajis M. Schulz,
meħmlurlu f-kohla direktors no Kursemmes
puffes.

Latv. Awisħu apgħiatajxs: J. W. Sakranowicz.

No żensures atweħħi. Nisħgħa, 24. Merz 1871.

Druħiha pei J. W. Steffenhagen un deħla.